

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

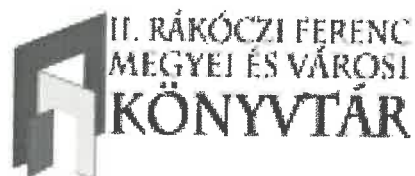
A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS MUNKATERVE

2018

II. Rákóczi Ferenc
Megyei és Városi Könyvtár
Miskolc

Tartalom

1. Helyzetkép	3
1.1 Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistélepüléseinek könyvtárellátási helyzete számokban	3
1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve	10
2. A megyei hatókörű városi könyvtár által nyújtott szolgáltatások	14
2.1. Állománymenedzsment	14
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés.....	14
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása.....	16
2.2 Dokumentumszolgáltatás.....	17
2.3 Információszerzés.....	19
2.4 Közösségi szolgáltatások	20
2.5 Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékosokkal élők számára	22
2.6 Nemzetiségi könyvtári ellátás.....	23
2.7 Szakmai képzés, továbbképzés	25
2.8 Eszközbeszerzés	27
2.9 Statisztikai adatszolgáltatás	30
3. Szolgáltató könyvtár	31
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	32

1. Helyzetkép

1.1 Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistelepüléseinek könyvtárellátási helyzete számokban

A megyei hatókörű városi könyvtár területi feladatainak jelentős részét a megyében működő nyilvános könyvtárak módszertani, szakmai támogatása, a számukra nyújtott szolgáltatások minőségének megőrzése, javítása teszi ki. Borsod-Abaúj-Zemplén megye sajátos településjellege, az 500 fő, vagy ez alatti lakónépességű települések magas, a városok viszonylag alacsony száma és korlátozott szolgáltató képessége már a korábbi években is különösen indokolttá tette a szakmai együttműködések megerősítését. A gazdaságosan és költséghatékonyan működtethető Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer kialakítása kedvező folyamatokat indított el az elmúlt négy évben a kistelepülésen élők könyvtári ellátásában. A tendenciát a rendszerhez csatlakozók számának folyamatos növekedése jelzi. Ezzel ellentétes folyamat figyelhető meg a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő települések számában, hisz itt folyamatos csökkenéssel kell a jövőben is számolnunk.

A megyei hatókörű városi könyvtár szervezőmunkájának eredményeként Borsod-Abaúj-Zemplén megyében minden településen biztosítottak valamilyen formában a szolgáltatások, kivéve Rakacát, ahol a többszöri tárgyalás ellenére sem sikerült megállapodást kötni a KSZR csatlakozás érdekében, ugyanakkor nem működik a könyvtár. 2018 januárjától 325 településen a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében biztosítjuk a könyvtári ellátást. Miskolc mellett 24 város és 9 község nyilvános jegyzéken szereplő könyvtárat tart fenn, valamint négy szak- és felsőoktatási könyvtár működik a megyében.

A községekben élő lakosság minőségi könyvtári ellátása érdekében létrehozott Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszernek köszönhetően a kistelepüléseken is biztosítottak a szolgáltatások személyi és szervezeti keretei, rendelkezésre állnak a technikai, logisztikai feltételek is.

Az ellátás alapvető célja továbbra is az, hogy a kistelepüléseken élők közvetlenül, illetve a szolgáltatásokat közvetítő városi könyvtárak közreműködésével a lehető leghatékonyabban és gazdaságosan működtethető rendszer segítségével minőségi könyvtári, információs szolgáltatásokhoz jussanak.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár 2012. december 31-ig 297 település önkormányzatával kötött megállapodást a könyvtárellátási szolgáltatás megszervezésére, melyhez 2013-ban újabb két település, Hidasnémeti és Bódvaszilas csatlakozott. 2014 végén újabb 10 település, Aszaló, Bodrogkisfalud, Hangács, Hernádkércs, Kiscsécs, Nagykinizs, Rakacaszend, Szegilong, Tiszaladány, Viszló csatlakozott a KSZR rendszerhez. Az új belépők közül 4 település a könyvtárbuszos szolgáltatást, míg 6 település a letéti ellátást választotta. 2016-ban már 314 településsel dolgoztunk együtt a könyvtári ellátást illetően, hiszen a meglévő 309-hez még öt új település - Ároktő, Arló, Borsodszirák, Krasznokvajda és

Legyesbénye – önkormányzatával kötöttünk együttműködési megállapodást. 2017-ben Abaújszántó, Boldva, Erdőbénye, Halmaj, Homrogd, Taktabáj, Tiszapalkonya csatlakozott a KSZR-hez, melynek köszönhetően 2018. január 1-jétől már **325** települést látunk el. 2018-ban újabb település (Harsány) jelezte szándékát az együttműködésre, de továbbiak is várhatóak.

Összességében 2018-ban már 268 település **könyvtári szolgáltató helyen igényli biztosítani a szolgáltatást, s csupán 57 település kívánja továbbra is igénybe venni a könyvtárbuszos ellátást.**

A hatékony és gazdaságosan működtethető ellátás érdekében továbbra is fenntartjuk a már meglévő szolgáltatás-megosztási szerződéseket a jól működő városokkal; 2018-ban továbbra is 8 városi könyvtár (Encs, Kazincbarcika, Ózd, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Szendrő, Szerencs, Tiszaújváros) vesz részt a kistelepülési ellátásban.

A településszám egyharmadában, nyolc ellátási körzetben (abaúj-hegyközi, cigándi, mezőcsáti, mezőkövesdi, miskolci, szikszói, szendrői, tokaji) közvetlen szolgáltatást nyújt a megyei hatókörű városi könyvtár a csatlakozott kistelepüléseknek, ilyen például a 2018. évtől újonnan csatlakozottak közül Abaújszántó az abaúji, Boldva a szendrői, Erdőbénye és Taktabáj a tokaji, Halmaj, Homrogd a szikszói, Tiszapalkonya a tiszaujvárosi kistérséghez tartozik.

A terület-ellátási csoport személyi összetételében újabb változás következett be, így 2018. március végétől ismét 9 fő látja el a feladatokat, további 1 fő pedig munkaidejének felében (rendszergazdai feladatok mellett) végez területi munkát.

A Rendezvényszervező és PR csoport egy munkatársa közreműködik a területi ellátás portáljának és az új folyóiratnak a szerkesztésében, a megyei munka sajtóban és médiában való népszerűsítésében.

A gépkocsivezetői feladatokat 1 gépkocsivezető és 3 területi referens végzi, de a kollégák között vannak továbbiak is, akik bekapcsolódnak ebbe a munkába. A személyi feltételek adottak a feladat ellátásához, fokozott figyelmet és szervezést a gépkocsihasználat és a gépkocsivezetői feladatok ellátása igényel, de ennek támogatására az elmúlt évtől újabb személygépkocsi áll rendelkezésre. A 4 gépkocsi a KSZR feladatok mellett az intézményi feladatokat is ellátja.

A KSZR könyvtári szolgáltatóhelyek lakosság szám szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakul 2018-ban. A csatlakozott települések közül egy város, hat pedig község.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2018	Lakosságszám összesen 2017. január 1.
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	143	35 213
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	46	8433
	megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	81	57 569
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	10	7133
	megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	43	51 418
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	1	1051
	megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	58	130 086
ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	
Összesen	325	274 286	
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma	31	40 278	

2018-ban a megyei hatókörű városi könyvtár területi feladatait továbbra is a 1997. évi CXL. törvényben megfogalmazottak, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) rendelet, a költségvetésről szóló aktuális törvény, a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 379/2017. (XII. 11.) Korm. rendelet, valamint a kistéleplésekkel megkötött megállapodások alapján szervezzük.

A törvényben meghatározott kötelező állami feladatokat maradéktalanul ellátjuk, s a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer létrehozásakor kialakított fő céljainkat továbbra is követendőnek tartjuk.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésében, munkaszervezésében a következő alapelvek érvényesülését tartjuk szem előtt:

- Arra törekszünk, hogy a rendszer továbbra is gazdaságosan és hatékonyan üzemeljen a költségek átgondolt, lehetőség szerinti csökkentésével, a beszerzések hatékony előkészítésével.
- Nagy hangsúlyt fektetünk az informatikai fejlesztésekre, mivel a szakmai munkát jól kiépített, következetesen fejlesztett és karbantartott informatikai rendszer tudja támogatni.
- A KSZR működtetéséhez szükséges adatokat, információkat naprakészen, jól bővíthető és lekérdezhető adatbázisokba szervezzük, melyhez a hozzáférés az intézmény igazgatójának, gazdaságvezetőjének, megyei hálózati igazgatóhelyettesének és a Terület-ellátási munkacsoport valamennyi tagjának biztosított. Az adatok szervezésében, tárolásában és megosztásában alkalmazzuk a korszerű információtechnológiai lehetőségeket.
- Az adatok több szempontú lekérdezését, elemzését folyamatosan biztosítani kell.
- Arra törekszünk, hogy a kistéleplési könyvtári, információs és közösségi helyekkel való személyes kapcsolattartás a leghatékonyabban és a legkisebb költséggel valósuljon meg.
- A kistéleplési ellátást koordináló II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár és a szolgáltatások biztosításában közreműködő városi könyvtárak azonos elvek mentén szervezik a munkájukat, melynek érdekében szakmai konzultációkat, szakmai napokat szervezünk, szabályzatokat dolgozunk ki.
- A városi könyvtárak részt vesznek a munkaterv és a beszámoló összeállításában, melyhez a statisztikai adatok, valamint a kistéleplések személyes megkeresése szolgáltat adatot.
- Valamennyi, a KSZR működtetésében szerepet vállaló könyvtár azonos rendszert, a Corvina integrált könyvtári rendszert használja a dokumentumok és információk közvetítésére. Minden állománymozgást (letéti csere, új tartós letét kihelyezése, állományleltár, törlés stb.) a Corvina integrált rendszer megfelelő moduljának használatával bonyolítunk.

- A feladatellátásban kulcsszerepe van a megyei közös katalógusnak és a Megyei Tudástár portálnak.
- A dokumentumok (könyv, folyóirat, hangoskönyv, DVD, digitális dokumentumok stb.) gyarapítása, feldolgozása központilag, a megyei és városi könyvtárban történik. A dokumentumok szolgáltató helyekre juttatásában, a cserék és letétek gondozásában valamennyi szerződött partner részt vesz.
- A közreműködő városi könyvtárak, szoros kapcsolatot tartva a kistéleplési munkatárssal, igényfelmérést végezve vesznek részt a gyarapítás munkájában, melyhez minden könyvtárban egy fő jogosultsággal rendelkezik.
- Azon települések esetében, ahol a fenntartó is együttműködő partnernek bizonyul, kezdeményezzük a szolgáltató hely berendezésének teljes megújítását, elsősorban NKA pályázat keretében. Azokon a településeken, ahol nem lehetséges pályázat benyújtása, kezdeményezzük a könyvtári tér rendbetételét és a berendezések megújítását KSZR forrásból.
- Továbbra is kiemelten kezeljük az olvasásnépszerűsítő programok szervezését, valamint a felhasználói tanfolyamokat, s a közreműködők kiválasztásában a helyi művészeket igyekszünk előtérbe helyezni.
- Központi keretből és beszerzéssel biztosítjuk az irodaszereket, ügyviteli nyomtatványokat, a könyvtárhasználati foglalkozásokhoz szükséges anyagokat.
- Az informatikai eszközpark bővítésével kapcsolatban arra törekszünk, hogy a KSZR fejlesztési tervben foglaltak teljesüljenek, vagyis 2018 végéig minden településen legalább 2 darab számítógép álljon rendelkezésre.

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésére a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a 2018-as évre 253 454 560,- Ft állami támogatásban részesül.

A település lakosságától függő fajlagos összeg a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvényben került kihirdetésre, mely az előző évihez képest nem változott és az alábbiak szerint alakul:

1 000 fő lakosságú vagy az alatti település esetén 668 300 Ft/település

1 001 – 1 500 fő lakosságú közötti település esetén 1 060 760 Ft/település

1501 – 5 000 fő lakosságú közötti település esetén 1 002 460 Ft/település. Az állami támogatás nettó értékben kerül felhasználásra.

Átfogó feladatok:

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a törvény előírásai értelmében a megye egész területén szervezi a könyvtárak közötti együttműködést, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében szolgáltatásokat nyújt az igénylő települések számára.

- A feladatellátás érdekében évente 2 alkalommal megyei szintű szakmai napot szervezünk. Alkalmanként, a szakmai szervezetekkel együttműködve további, az aktuális könyvtárszakmai kérdésekkel kapcsolatos konzultációs napot szervezünk.
- A terület-ellátási csoport rendszeresen, személyesen és elektronikusan tartja a kapcsolatot a fenntartó önkormányzatok képviselőivel, polgármesterekkel, jegyzőkkel, valamint a településeken működő könyvtári, információs és közösségi helyek munkatársaival.
- A könyvtári területet érintő jogszabályi változásokról, könyvtárszakmai akciókról tájékoztatást nyújtunk. A személyes látogatások gyakorisága legalább negyedéves.

Kiemelt feladatok

Kiemelt feladat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében végzett munkáról a beszámoló, illetve a munkaterv elkészítése, megyei szintű statisztikai adatszolgáltatás koordinálása, ezzel párhuzamosan a valós települési elvárásokra alapozott költségvetés összeállítása.

Az elmúlt évek tapasztalatainak összefoglalása, értékelése érdekében a 2017-ben készült elégedettségmérés tapasztalatainak beépítése a szolgáltatásszervezésbe fontos feladat lesz.

A megye területén működő könyvtárakkal való együttműködés során 2018-ban arra törekszünk, hogy a közös munka több síkon is megvalósuljon. A szakmai ismeretátadás egyik leghasznosabb formája a szakmai napok szervezése, valamint a tematikus továbbképzések tervezése. 2018-ban folytatni kívánjuk az elmúlt év jó gyakorlatát, és több helyszínen a Corvina integrált rendszer használatát elősegítő, 1-1 napos továbbképzést szervezünk az érdeklődő társkönyvtárak szakemberei számára.

Az aktuális könyvtárszakmai kérdésekről egy-egy szakmai nap keretében tájékoztatjuk a megye könyvtárosait és fenntartóit. 2018-ban két programot szervezünk a KSZR-ben közreműködő városi könyvtárak munkatársainak részvételével, mely alkalommal áttekintjük az 5 éves tapasztalatokat is. Ezek megvalósítását május és október hónapban tervezzük.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2018. május, október

A könyvtárbuszos szolgáltatás színvonalának emelése érdekében támogatási kérelmet nyújtottunk be 2017-ben új könyvtárbusz vásárlására. A pályázat 95 764 282 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült, melyből közel 76 000 000 Ft áll rendelkezésre a könyvtárbusz beszerzéséhez.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes,

Határidő: A projekt 2018. január 1. és 2019. augusztus 31. között valósul meg.

Koordináljuk a megye területén a kulturális közfoglalkoztatás megvalósítását az Országos Széchényi Könyvtárral való együttműködésben.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2018. január 4. és június 30.

A kulturális törvény változását követve, a nyilvános települési könyvtárak minisztériumi séma alapján elkészült 2017-es Beszámolóit és 2018-as Munkaterveit értékeljük, az érintettekkel egyeztetve, elektronikusan hozzáférhetővé tesszük.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2018. május 31.

Részt veszünk a nemzetközi II. Pécsi Könyvtárbusz találkozón, ahol előadás és kiállítás keretében is népszerűsítjük a megyében jelenleg működő két könyvtárbuszunk tevékenységét.

Felelős: igazgató, igazgatóhelyettesek

Határidő: 2018. június 1.

A 2013-2017 közötti ciklus eredményeinek áttekintő értékelése, elemzése a területi referensekkel, a szolgáltatásokban résztvevő városi könyvtárakkal, az erősségek és gyengeségek feltárása, a szükséges beavatkozások megvalósítása.

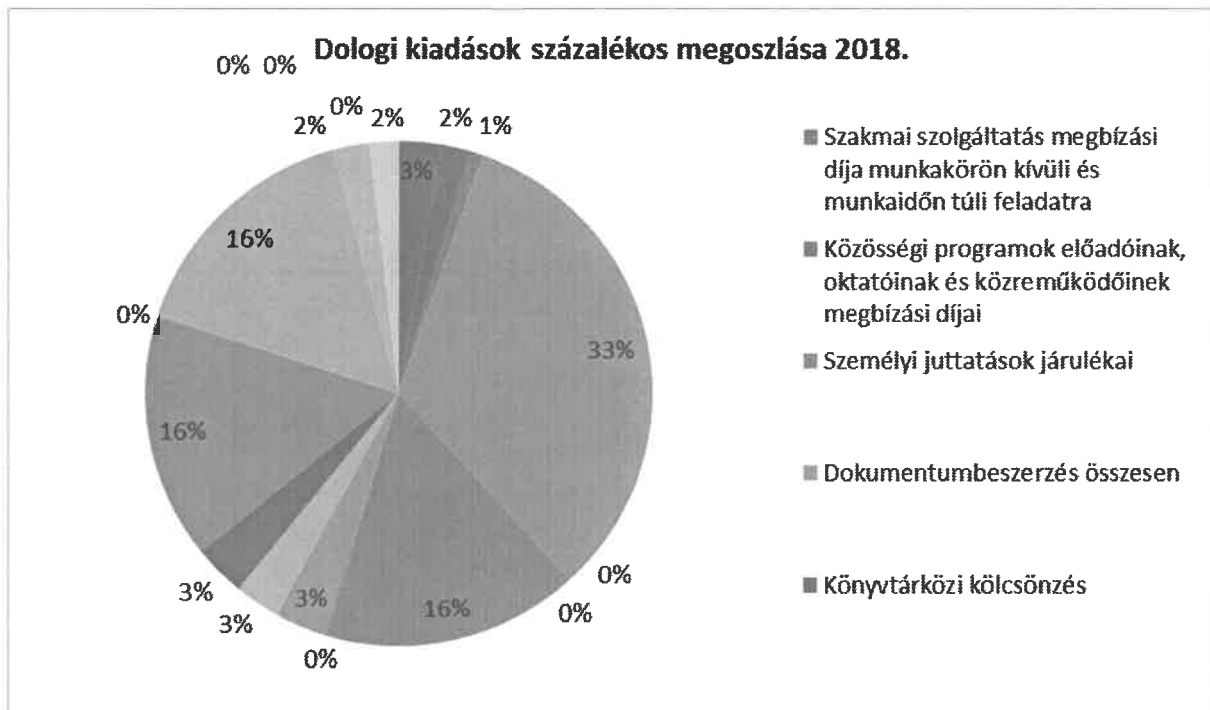
Felelős: igazgató, megyei igazgatóhelyettes

Határidő: 2018. május 31.

1.2 A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2018. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			12 500 000 Ft	4,93%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	7 500 000 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	5 000 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			2 193 750 Ft	0,87%
	Személyi juttatások járulékai	2 193 750 Ft		
Dologi kiadások összesen			238 760 810 Ft	94,20%
Dokumentumszolgáltatás			69 200 000 Ft	27,30%
	Dokumentumbeszerzés összesen		90 000 000 Ft	35,51%
	Könyv	65 000 000 Ft		
	Folyóirat, napilap	24 000 000 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	1 000 000 Ft		
	Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)			
Információs szolgáltatás			0 Ft	0,00%
	Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás			
Közösségi szolgáltatás			45 000 000 Ft	17,75%
	Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás			
	Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	45 000 000 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés			400 000 Ft	0,16%
	Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	400 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége			9 000 000 Ft	3,55%
	Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.	9 000 000 Ft		

Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.			
Szolgáltatások infokommunikációs költsége		8 000 000 Ft	3,16%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	3 000 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak			
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	5 000 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége		9 000 000 Ft	3,55%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	6 500 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége			
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	2 500 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai		43 200 000 Ft	17,04%
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	15 000 000 Ft		
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	28 200 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei		500 000 Ft	0,20%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	500 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei		43 000 000 Ft	16,97%
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	43 000 000 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		6 360 810 Ft	2,51%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	6 360 810 Ft		
Szállító jármű vásárlása			
Szoftver- és adatbázisfejlesztés			
Egyéb			
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		5 100 000 Ft	2,01%
Artisjus	100 000 Ft		
Egyéb költség.repi után megfizetett jár.,le nem vonható Áfa	5 000 000 Ft		
.....			
Támogatás összesen		253 454 560 Ft	

A 2018. évi forrás a 7 újonnan csatlakozott település után járó normatíva miatt magasabb az előző évinél, ténylegesen 253 454 560,- Ft támogatással tervezünk.

A felhasználás, az egyes feladatokra fordítható keretösszegek meghatározása során arra törekszünk, hogy a felhasználás kiegyensúlyozott, gazdaságos és a települések igényeihez alkalmazkodó legyen. Növelni kívánjuk a dokumentum beszerzésekre fordítható keretösszeget, valamint az olvasásnépszerűsítő és kulturális, közösségi programok forráshányadát is. Mindkettőre nagy igény mutatkozik.

Várhatóan elérjük a könyvbeszerzések esetében az uniós értékhatárt, ami a közbeszerzés átfutási idejét növeli, ezért fontos az előkészítés megfelelő ütemezése, melyre az év elején sor kerül.

Az 5 éves fejlesztési tervben kiemelt hangsúlyt kapott a kistélepülési szolgáltató helyek infrastrukturális feltételeinek javítása. 2018-ban is folytatjuk az informatikai eszközök beszerzését, és elsősorban azokra a településekre koncentrálunk, ahol még nem áll rendelkezésre legalább 2 db számítógép, illetve ahol a rendelkezésre álló gépek minősége nem megfelelő. 2018-ban 41 db számítógép közbeszerzési eljárás keretében való beszerzését tervezzük, valamint nyomtatók, projektorok és további kísértékű számítástechnikai és egyéb elektronikai eszköz beszerzése is indokolt. Ennek az évnek fontos feladata, hogy a már kihelyezett eszközökkel kapcsolatban a fenntartási feladatokat figyelemmel kísérjük és folyamatosan elvégezzük (vírusirtás, távfelügyeleti szoftverek követése, garanciák lejártával alkatrészbeszerzések, szükséges javítások, frissítések futtatása stb.)

Az információszolgáltatás költségei a személyi jellegű kiadásokban jelentkeznek.

Igyekszünk megfelelő forrást biztosítani a felhasználóképző tanfolyamok finanszírozására. Az igények szerint rövidebb, speciális témákra is kiterjedő képzéseket kívánunk szervezni, nagyobb számban. Egyes ellátási körzetekben, és egy bizonyos településnagyság fölött nagy az érdeklődés, érdemes a forrásokat ezekre a területekre koncentrálni. A programok iránt is állandó érdeklődés mutatkozik. A településmérethez igazított rendezvénykerettel a továbbiakban is meg tudunk felelni ennek az elvárásnak.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: folyamatos

Összességében a forráselosztás kiegyensúlyozott, s a dokumentum-vásárlásnál elérhető (38%-os) kedvezmény jelentősen növelheti a költséghatékonyságot.

A költségvetés átgondolt megtervezésével, s az erre épülő szolgáltatások, fejlesztések településnagyság és konkrét települések szerinti meghatározásával biztosítjuk a rendszer zavartalan működését.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2018. február, illetve folyamatos

2. A megyei hatókörű városi könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

2018-ban is tovább folytatjuk azt a gyakorlatot, melyet a gyűjteményfejlesztés, a kistelepülések állományának menedzselése, feltárása terén 2013-ban megkezdtünk.

Arra törekszünk, hogy a dokumentum-beszerzésben – mind könyv, folyóirat és egyéb dokumentumtípus tekintetében – érvényesüljenek a települési igények. A könyvtárbuszos ellátást igénylő településekre történő megrendelésekben bővítjük azon települések körét, ahová folyóiratokat rendelünk. A települések folyóiratigényét a közreműködő városi könyvtárak gyűjtik össze, a megrendelés adminisztrációját a megyei és városi könyvtár végzi. Az érkeztetés, a reklamáció indítása értelemszerűen a szolgáltató helyen dolgozó munkatárs feladata marad.

Tervezzük a beszerzési keretösszeg emelését a könyvek és egyéb nem hagyományos dokumentumok esetében egyaránt. A könyv és a folyóirat dokumentumtípus tekintetében a beszerzés közbeszerzési eljárás keretében nyertes szállítóval történik.

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft-ban
Könyvbeszerzés	39 000	65 000 000
Folyóirat, heti-, napilap	1 996	22 243 204
Nem hagyományos dokumentum (DVD, CD)	200	1 000 000
Összesen	41 196	88 243 204

A folyóirat beszerzési keret meghatározásánál figyelembe vettük az esetleges pótrendeléseket, a mindenkori előfizetési díjakat, és további települések csatlakozásával is számoltunk.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, gyűjteményszervezési osztályvezető, folyóiratos kollégák, feladattal megbízott területi referens, a területi referensek és a közreműködő városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

Az egyes ellátási körzetben felhasználható keretösszegeket előre meghatározzuk, felhasználásukról naprakész nyilvántartást vezetünk. Minden beszerzési módban követjük a vásárlásokat, figyelemmel a településekről érkező egyedi, indokolt igényekre.

A vásárlással kapcsolatos adminisztráció tárgyévben történő megvalósítása végett arra törekszünk, hogy a forrásfelhasználás 2018. november végéig befejeződjön.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens, területi referensek

Határidő: folyamatos

Tervezett keret 2018-ra: 65 000 000 (Ft)						
Térségek	Ellátóhelyek száma (db)	Buszos települések száma (db)	Egy ellátóhelyre eső keret (Ft)	KERET (Ft) – Ellátóhely	KERET (Ft) – Busz	Keret (Ft) összesen
Abaúj (22 település)	23		235 235	5 410 405		5 410 405
Cigánd (16 település)	16		235 235	3 763 760		3 763 760
Kazincbarcika (31 település)	31		235 235	7 292 285		7 292 285
Mezőcsát (8 település)	8		235 235	1 881 880		1 881 880
Mezőkövesd (19 település)	19		235 235	4 469 465		4 469 465
Miskolc I. (30 település)	30		235 235	7 057 050		7 057 050
Ózd (26 település)	26		235 235	6 116 110		6 116 110
Sárospatak (15 település)	15		235 235	3 528 525		3 528 525
Sátoraljaújhely (18 település)	18		235 235	4 234 230		4 234 230
Szerencs (16 település)	16		235 235	3 763 760		3 763 760
Sziksó (14 település)	16		235 235	3 763 760		3 763 760
Tiszaújváros (11 település)	12		235 235	2 822 820		2 822 820
Tokaj (6 település)	8		235 235	1 881 880		1 881 880
Szendrő busz (36 település)	0	36			1 067 400	1 067 400
Szendrő letét (9 település)	10		235 235	2 352 350		2 352 350
Encs (20 busz, 21 település)	20	21	235 235	4 704 700	889 500	5 594 200

Megyei és Városi Könyvtár Központ						
Összesen:	268	57		63 042 980	1 956 900	64 999 880

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cseréletét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %) részben feltárt (becslés %-ban) nem érhető el (0 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	274 286	1057579	77	50,23 45,18	10,00	86,54	77
1-500 lakosú településen	35 213	184 524	82	55,36 41,14	7,00	81,00	82
501 - 1000 lakosú településen	57 569	235518	83	54,93; 43,8	10,00	82,09	83
1001 - 1500 lakosú településen	51 418	211917	75	50,00; 45,00	11,00	83,33	75
1501 - 5000 lakosú településen	130 086	425620	68	35,45; 53,64	12,00	85,75	68

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a kistelepüléseken korszerű, jól használható gyűjtemények legyenek, melyekről elektronikusan is információ nyerhető. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk a településen lévő saját állomány átválogatására, selejtezésére, feltárására a Corvina integrált rendszerben. Az elmúlt évben végzett munka eredményeként lecsökkent a településeken lévő állomány 989 954 darabra, az újonnan csatlakozó településeken lévő

állományadatokkal együtt azonban újra emelkedett a darabszám, így a 2018-as induló teljes megyei érték ismét meghaladja az 1 milliót.

2018-ban a közvetlenül ellátott településeken végzünk állományrendezést, selejtezést, jelzetelést. Példányadatozással összekötve erre terveink szerint kb. 20 településen kerül sor. Azon településeken, ahol a teljes saját állomány példányadatozását, szükség esetén bibliográfiai feltárását elvégezzük, ott átválogatjuk az állományt, az elavult, fizikailag megrongálódott dokumentumok kivonásra kerülnek. Az állomány egészének példányadatozása mellett a dokumentumokba a kölcsönzés előkészítéséhez vonalkódot helyezünk, s a könyvek egységes, nyomtatott formában történő jelzetelését, szerelését is elvégezzük.

2018-ban további, több mint 60 ezer dokumentum elektronikus feldolgozását, a központi katalógusban történő elérését biztosítjuk.

Felelős: feladattal megbízott területi referens, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: 2018. december

Az együttműködő városi könyvtárak hasonló nagyságrendben végzik a saját körzetükben ezt a feladatot.

Valamennyi településnagyság esetében indokolt a könyvtári állomány átválogatása, selejtezése. Terveink szerint 2018-ban további kb. 50 000 ezer dokumentum kivonására kerül sor, a munkát a területi referensek és a városi könyvtárak munkatársai koordinálják. E feladat ellátásában feltétlenül számítunk a szolgáltatás-megosztási szerződést kötött városi könyvtárak közreműködésére is, hisz a területi referensek irányításával csupán néhány nagyobb, főállású könyvtárossal rendelkező könyvtár képes a feladattal megbirkózni. A kisebb települések, valamint a nem főállású munkatársat foglalkoztató könyvtárak esetében e feladat elvégzése a szolgáltató könyvtárak munkatársainak feladata marad.

Felelős: feladattal megbízott területi referens, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: 2018. december

2.2 Dokumentumszolgáltatás

A kistépülések dokumentum ellátása többszintű, hisz az új beszerzések, letétek mellett nagy hangsúlyt helyezünk az ODR-MOKKA szolgáltatások népszerűsítésére, a könyvtárközi kölcsönzések számának növelésére, a helyismereti információk vonatkozásában az elektronikus információk előtérbe helyezésére. A megyei hatókörű városi könyvtárban épülő digitális adattárak, illetve helyismereti adatbázisok akadálymentes elérése a cél, melyhez az informatikai fejlesztés biztosítja az alapot, a szolgáltató helyeken dolgozó munkatársak rendszeres továbbképzése a szakmai ismereteket.

Tervezett könyvtárközi forgalmi adatok a megyében.

A megye településeinek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma 2018. évi terv	
eredetiben	2600
elektronikusan	30
fénymásolatban	140

Eddig is figyelmet fordítottunk a könyvtári rendszer központi szolgáltatásainak népszerűsítésére, ezt a feladatot a jövőben is hangsúlyosan kell kezelnünk. A meglévő propagandaanyagok mellett be kell emelnünk e terület népszerűsítését a szakmai programok és az ellátási körzetekbe szervezett szakmai továbbképzések tematikájába.

A felhasználói tanfolyamok során azt tartjuk szem előtt, hogy a résztvevők ismerjék meg a könyvtári rendszer szolgáltatásait, éljenek a dokumentumkölcsonzés helyi alkalmain túli lehetőségekkel, tudjanak keresni az országos lelőhely-nyilvántartás, valamint a megyei hatókörű városi könyvtár adatbázisában. A központi szolgáltatások népszerűsítésének előfeltétele a személyi feltételen kívül a települési szolgáltató helyek számítógépes ellátottságának javítása.

Az **ODR szolgáltatások igénybevételét** illetően elsősorban a főfoglalkozású, szakképzett könyvtárost alkalmazó könyvtári, információs és közösségi helyekre számítunk, ahol elvárható a könyvtáros ilyen irányú ismerete, felkészültsége. A tapasztalatok szerint a kiskönyvtárak – saját méreteikhez viszonyítva – ugyanilyen dokumentumforgalom bonyolítására képesek, a helyben dolgozó munkatárs aktivitásának a függvényében. Szakmai tájékoztatók szervezésével, az intézményi regisztráció elvégzésével tovább növelhető az ODR szolgáltatások iránti igény, a könyvtárközi kölcsönzések körében igényelt dokumentumok száma. Az eddigi eredmények további fejlődését segíti a „Válaszboríték” szolgáltatás további propagálása, a szükséges borítékok legyártatása.

Felelős: feladattal megbízott területi referens, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

Folytatjuk azt a jó eredményeket hozó gyakorlatot, hogy a megyei és városi könyvtárból koordináljuk a kistépülésekre kihelyezett dokumentumok könyvtárközi kölcsönzését, elősegítve ezzel egyrészt a beszerzett állomány nagyobb forgását, használatát, másrészt az olvasók megelégedettségét. E gyakorlat bevezetését és korrekt nyilvántartását, pénzügyi elszámolását támogatja a „Válaszküldemény” szolgáltatásunk.

Felelős: valamennyi együttműködő városi könyvtár, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.3 Információszolgáltatás

Az információszolgáltatás keretében számos szolgáltatást kívánunk biztosítani 2018-ban is, törekedve arra, hogy a kistélepedésen élők életminősége javuljon, s helyben elérhetővé váljon minél több ember számára a könyvtári rendszer szolgáltatásainak széles köre.

A könyvtári állomány retrospektív feltárása, a beszerzett újdonságok nyilvántartásba vétele, elektronikus katalógusban való közzététele hozzájárul ahhoz, hogy akár otthon, a nap 24 órájában tájékozódni lehessen az adott könyvtári, információs és közösségi helyen fellelhető dokumentumokról, de a megyei és városi könyvtár teljes kínálatáról is. Naprakész információk érhetőek el ezáltal a gyűjteményről a **Corvina** integrált könyvtári rendszerben, támogatva a képzésben, továbbképzésben résztvevőket, a kutatómunkát végző érdeklődőket. Az információs szolgáltatás keretében nagy hangsúlyt fektetünk az ODR-MOKKA működéséről, az országos lelőhely-nyilvántartásról szóló tájékoztatásra, melyet prospektusok, plakátok segítségével, illetve a szakmai napok keretében is népszerűsítünk.

Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátásának segítése, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségéről való tájékoztatás egyrészt a szakmai napok keretében, másrészt a felhasználói tanfolyamok tematikájába illesztve valósítható meg a legnagyobb hatással, így ezt az idén is az előző évek gyakorlatának megfelelően szervezzük majd.

A Corvina integrált rendszer használatának kiterjesztésével, a katalógus modul mellett a kölcsönzési modul minél több településen történő bevezetésével egy jól menedzselhető és korrekt adatokat biztosító rendszer kialakításán dolgozunk.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek, rendszergazda

Határidő: folyamatos

Törekszünk arra, hogy a településekről, a polgármesteri hivataloktól érkező helyismereti információs igényeket minél gyorsabban megválaszoljuk. Ebben a munkában támaszkodunk a könyvtár szakmai területi munkatársaira, elsősorban a Helyismereti gyűjtemény anyagára és könyvtárosaira.

Felelős: valamennyi területi referens, helyismereti kollégák

Határidő: folyamatos

Kezdeményezzük és szorgalmazzuk, hogy a települések honlapján a település könyvtárára vonatkozó, a használók számára nélkülözhetetlen információk elhelyezésre kerüljenek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

Valamennyi szakmai fórumon és a személyes látogatások során is szorgalmazzuk az ODR, a megyei és városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevitelét, a könyvtárközi kölcsönzés még intenzívebb igénybevitelét. 2018-ban a könyvtárközi kölcsönzést igénybevevő

szolgáltatóhelyeket regisztráljuk az ODR adatbázisban, hogy kéréseik ezen keresztül történjenek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

2.4 Közösségi szolgáltatások

A közösségi szolgáltatásokat illetően a célunk: a lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények, digitális kompetenciafejlesztő foglalkozások és egyéb programok, kiállítások szervezése, az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok rendezése, az olvasás, a tanulás, a közösségi élet támogatása, a civil önszerveződések segítése. A szolgáltató helyeket is igyekszünk bevonni az országos (Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok) és térségi szakmai programokba.

Általános tendencia, hogy a települések a kultúrára fordított kiadásaikat folyamatosan csökkentik. Ennek ismeretében nagyon fontos, hogy a legkisebb – 500 fő lélekszám alatti – településekre is szervezzünk programokat, rendezvényeket, mivel sok esetben az ott élőknek nincs más lehetőségük kulturális események látogatására.

Az előző évek tapasztalatait figyelembe véve január elején felmérjük a települési önkormányzatok, illetve a könyvtárosok igényeit. Ezek összegzése megkönnyíti mind a programok ütemezését, mind a pénzügyi tervezést.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: 2018. február

A programokat illetően arra törekszünk, hogy 2018-ban egyetlen kistépülés lakója se kerüljön hátrányba az esetlegesen meglévő fenntartói érdektelenség miatt.

A rendezvények kialakítása és szervezése során minden esetben a minőségi kultúra terjesztése, a maradandó irodalmi, zenei élmény elérése az elsődleges célunk. Tapasztalatunk az, hogy az idősebb korosztály nehezen jut el még a közelben lévő városokba is. Ezért számukra helyben több ismeretterjesztő előadást tervezünk, olyan jellegűeket, amelyek a helyi kérdésekre, az egyedi problémákra adnak választ. Nagyon kedveltek az író-olvasó találkozók mellett az irodalmi műsorok és a zenés-irodalmi összeállítások, de igyekszünk több koncertet és olvasásnépszerűsítő kézműves bemutatót is szervezni.

Számos településen könyvtárhasználati ismeretek bemutatásával szeretnénk a fiatalabb korosztály figyelmét felhívni a könyvtár által kínált lehetőségekre. Az író-olvasó találkozókat, bábelőadásokat, interaktív gyermekműsorokat, kézműves foglalkozásokat, játszóházakat a kicsik számára szervezzük. A rendezvények számát a helyi könyvtárosok körében ingyenes (vagy nem általunk finanszírozott) foglalkozások megtartásának ösztönzésével is szeretnénk növelni. A programkínálatot biblioterápiás foglalkozások szervezésével bővítjük részben sikeres pályázat megvalósításával, részben saját forrásból.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

2017-ig 40 település csatlakozott a KönyvtárMozi projekthez, 2018-ban pedig további 21 településsel nő a számuk. Célunk a könyvtárhasználat és az olvasás népszerűsítése, a programok számának növelése. Arra törekszünk, hogy a foglalkozásokat, ismeretterjesztő előadásokat, biblioterápiás foglalkozásokat minél több helyszínen a helyi kollégák végezzék. Ezt a feladatot módszertani segítségnyújtással is szeretnénk támogatni.
Felelős: programszervező, a projekt megvalósításával megbízott munkatárs, valamennyi területi referens

Határidő: folyamatos

2017-ben a roma gyerekek felzárkóztatásáért biztosított EMMI pályázati forrásnak köszönhetően mintaprojektet valósítottunk meg, mely biblioterápiás foglalkozásokat, roma „példaképek” bemutatását, valamint a tehetséggondozás elősegítésére „Ki mit tud” szervezését (ehhez kapcsolódóan a nyerteseknek tábor rendezését) foglalta magába. 2018-ban pályázati forrás hiányában egy kisebb volumenű tehetségkutató programot szeretnénk meghirdetni számukra, melynek díjazása a költségvetési forrás függvényében kerül megállapításra.

Felelős: programszervező, a projekt megvalósításával megbízott munkatársak

Határidő: 2018. november

2018-ban is kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy jelentősen javuljon a könyvtári szolgáltató helyek működési körülménye, javuljanak a szakmai munkát minősítő mutatószámok. Ennek érdekében a könyvtári foglalkozások körének bővítésével (nyári, szünidei foglalkozások, idősök körében végzett szervezőmunka, a megyei és városi könyvtár munkatársai által megvalósított könyvtárhasználati foglalkozások stb.) a lakosság minél szélesebb rétegét szeretnénk a szolgáltatásokkal megszólítani.

Felelős: programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos

Továbbra is kiemelt figyelmet szentelünk a használóképzésre, igyekszünk az igényeket kielégíteni. Szükség esetén az eszközöket is biztosítjuk (laptopok), mely szervező és logisztikai feladatot is igényel. A tapasztalatok alapján egyre nehezebb megszervezni ezeket a képzéseket, mert az e témában megvalósuló uniós pályázatok komoly konkurenciát jelentenek a kistelepüléseken. A tematikát szeretnénk átdolgozni, és kevesebb óraszámban, egy-egy témára fókuszálva megvalósítani. Továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni információkeresés fejlesztésére és igény szerint speciális ismeretek megszerzésére.

Felelős: feladattal megbízott munkatárs, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos, igény szerinti

A legnagyobb érdeklődés a közösségi programok iránt mutatkozik. Nagyon népszerű, így 2018-ban újra indítjuk – már ötödszörré – az alsó tagozatos általános iskolás korosztály részére a Hahó, Könyvtársak! című, olvasásnépszerűsítő programunkat, melybe a kistérségeken működő iskolákat igyekszünk minél nagyobb számban bevonni. A megvalósítást részben NKA pályázati forrás biztosítja, így a megye valamennyi településének kisiskoláit megszólítjuk. A döntően nyertes csapatok számára megszervezzük a már hagyományos táborot, idén Bogácson.

Felelős: a gyermekkönyvtár vezetője, programszervező, valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: 2018. június, augusztus

A költségvetési keretből tervezett programok száma 2018-ra

	Megvalósult programok száma 2017-ben	Tervezett programok száma 2018-ban
Kiállítás	1	5
Kulturális, közművelődési, közösségi rendezvény	349	360
Olvasáskultúra-fejlesztő program	392	400
Egyéb rendezvény	6	10
Használóképzés	62	70
Összesen	810	845

Évről évre nagy siker övezi megjelenésünket a települések nyári rendezvényein. Ezeken az alkalmakon olvasásnépszerűsítő játékokat, kézműves foglalkozásokat szervezünk a gyerekeknek többnyire ott, ahol halmozottan hátrányos helyzetűek élnek. Egynapos programjainkat tovább szeretnénk folytatni 2018-ban is, bevonva a megvalósításba a szolgáltató városi könyvtárak munkatársait is.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi területi referens

Határidő: 2018. augusztus vége

2.5 Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetése lehetővé teszi az esélykülönbségek mérséklését a Borsod-Abaúj-Zemplén megye aprófalvas településein élők számára. Különösen nagy segítséget jelent ez a szolgáltatási forma azok számára, akik szociális helyzetük okán vagy a földrajzi távolságokból eredően nem tudják személyesen felkeresni a nagyobb könyvtárakat.

A házi könyvtári ellátás a rokkantak vagy mozgáskorlátozottak, a speciális dokumentumok a fogyatékkal élők (vakok és csökkentlátók; siketek és nagyothallók) könyvtári ellátásában tudnak hatékony segítséget nyújtani, így 2018-ban tovább ösztönözzük e dokumentumok beszerzését és a szolgáltatások meghonosítását, bevezetését azon kistélepüléseken is, ahol ezzel a szolgáltatással eddig nem éltek.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye 57, többségében aprófalvas, nagymértékben előregedett lakosságú települése a könyvtárbuszos ellátást igényli könyvtárunktól. A településeken nincs könyvtári, információs közösségi hely, így ez a szolgáltatás különös jelentőséggel bír. A tervszerű menetrenden kívül, illetve azt kiegészítve mindennapos gyakorlattá vált a házhoz szállítás, a pótmegállóhelyként az idősek nappali ellátását végző intézmények meglátogatása. Az idős, beteg olvasók igényeit a jövőben is figyelembe kell vennünk, ezt a gyakorlatot a jövőben is ösztönözni kívánjuk. A könyvtárbuszokon a könyveken kívül jelentős a DVD állomány, bőséges a folyóirat kínálat is. Továbbra is folyamatosan törekszünk arra, hogy minél több öregbetűs könyv, a fogyatékkal élők számára is használható dokumentum jelenjen meg a könyvtárbusz kínálatában.

Felelős: a könyvtárbuszos szolgáltatást végző városi könyvtárak, a munkájukat koordináló területi referensek

Határidő: folyamatos

Unió forrás segítségével, a sikeres EFOP-4.1.8-16 kódszámú pályázatnak köszönhetően fejlesztjük a megyében a könyvtárbuszos ellátást. A pályázat ütemezésének megfelelően 2018-ban kerül sor a busz kivitelezésére. A szolgáltatás zökkenőmentes, 2019-es bevezetése érdekében a kapcsolódó tervezési és szervezési feladatokat 2018-ban kell elvégezni.

Felelős: igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladatba bevont területi referensek

Határidő: 2018. október 31.

A könyvtári, információs és közösségi helyeken a könyvtáros személyisége meghatározó abban, hogy a településeken működik-e a házhoz szállítás, az idős, beteg, mozgásukban korlátozott emberek speciális könyvtári ellátása. Éppen ezért ezt a kérdést különös hangsúllyal kezeljük a szakmai továbbképzések tematikájában, s igyekszünk minél több könyvtárost megnyerni e szolgáltatási formának.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens, a könyvtárbuszos szolgáltatást végző városi könyvtárak

Határidő: folyamatos

2.6 Nemzetiségi könyvtári ellátás

Az 1997. évi kulturális törvény a megyei hatókörű városi könyvtárak számára megyei szinten előírja a nemzetiségekhez tartozó lakosok könyvtári ellátásának szervezését, végzését (66. § c) pont). Megyénkben és a megyei jogú városban is élnek nemzetiségek, ezért nemcsak a

szórványosan, kis számban előforduló nemzetiségek (Miskolcon bolgár, görög, lengyel, német, örmény, roma, ruszin, szlovák és ukrán nemzetiségi önkormányzat működik, a megyében ezek 1 román önkormányzattal bővülnek), hanem a nagyobb arányú német, roma és szlovák nemzetiség ellátása is kiemelt feladat. Megyénkben – létszámát tekintve – a leginkább jelentőséggel bíró nemzetiség a német, roma, szlovák. Az etnikai kisebbségek közül a legnagyobb számban, s egyben a leghátrányosabb helyzetben jelenlévő népcsoport a roma. Bár statisztikai, számszerű meghatározásuk mind nyelvismeret, mind nemzetiség alapján nem egyértelmű, az tény, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye 169 településén jelentős számú, magát roma nemzetiségűnek valló lakos él, elsősorban Miskolcon, Abaúj-hegyközben, Ózd és Encs környékén kistelepüléseken, aprófalvakban. Utóbbiakban sok helyen a roma kisebbség többségbe (esetenként 90-100%-os arányba) került a magyar lakosság arányához képest.

A megyében az elmúlt években többféle felzárkóztató program indult el, intézményünk a maga eszközeivel, pályázati források támogatásával folyamatosan hozzájárul ahhoz, hogy ezek céljai, erőfeszítései sikeresek legyenek. A megyében a második legjelentősebb nemzetiség a német; Borsod-Abaúj-Zemplén megye 10 településén mintegy 1 156, magát német nemzetiségűnek valló lakos él. A harmadik legjelentősebb nemzetiség a szlovák; 13 településen, – melyből három Miskolc közelében található – mintegy 1 150 lakos él. 2008 óta a letéti ellátás keretében összesen 25 települési és/vagy iskolai könyvtár kapott szlovák nyelvű irodalmat a korábbi megyei könyvtár szlovák nyelvű könyvtárának anyagából.

A nemzetiségek könyvtári ellátásával kapcsolatban a KSZR keretein belül arra kell törekednünk, hogy a beszerzett dokumentumok között legyen az adott településen érintett és igényelt nemzetiségi irodalom.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, területi referensek, a központokban gyarapítók

Határidő: folyamatos

Az intézmény nemzetiségi gyűjteménye állományának bővítésére az Országos Idegennyelvű Könyvtártól évenkénti rendszerességgel körülbelül 140-150 ezer Forint vissza nem térítendő pályázati támogatást kap dokumentumok beszerzésére. Ez a keret rendre kiemelten kezeli a roma gyűjtemény bővítését. A pályázati támogatás adminisztrálása, dokumentummal történő megtöltése a terület-ellátási csoport és az olvasószolgálat közös feladata.

Felelős: a gyarapítással megbízott munkatárs, gyűjteményszervezési osztályvezető, területi referensek

Határidő: a pályázatban foglaltak szerint

A nemzetiségek által is lakott kistelepülési szolgáltató helyeken felmérjük a nemzetiségi dokumentumok iránti igényt, és figyelembe vesszük a gyarapítás során. A megyei ellátás településeiről valós beszerzési igényként érkező nemzetiségi irodalmat a Corvinában megjelenítjük, és biztosítjuk azok bevonását is a könyvtárközi kölcsönzésbe.

Felelős: a gyarapítással megbízott munkatárs, gyűjteményszervezési osztályvezető, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.7 Szakmai képzés, továbbképzés

A szakmai továbbképzések, a megyei és járási, ellátási körzet szintjén megvalósuló szakmai napok, konferenciák mellett a szakmai munka minőségi fejlesztését elősegítő együttműködésekre helyezük a hangsúlyt. A **Corvina integrált könyvtári rendszer közös használatával**, valamint a megye települési, szak- és iskolai könyvtárait támogató szerverparkunk üzemeltetésével hozzájárulunk Borsod-Abaúj-Zemplén megye lakosságának minőségi könyvtári ellátásához. A Corvina rendszer használatának kiterjesztésével tovább kívánjuk növelni a csatlakozó könyvtárak szolgáltató képességét.

A Corvina integrált könyvtári rendszer használatához eddig csatlakozott városi könyvtárak körét bővíteni szeretnénk, de lehetőséget biztosítunk iskolai könyvtárak csatlakozására is. A Megyei Közös Katalógus használata részben a tájékoztatást, részben a könyvtárközi kölcsönzés kiterjesztését segíti elő.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, rendszergazda

Határidő: folyamatos

Jogszámban megfogalmazott feladatunk az, hogy a megye nyilvános könyvtárai körében figyelemmel kísérjük a könyvtári minőségirányítás szempontjainak alkalmazását és gyakorlati tapasztalatait, szakmai napok vagy egyéni tanácsadások keretében segítsük ez irányú tevékenységüket. 2018-ban pályázatot nyújtunk be az NKA-hoz továbbképzés szervezésére, melynek témája a minőség. Nyertes pályázat esetén októberben szervezzük meg a továbbképzést. **Felelős:** igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes

Határidő: 2018. február, október

Az aktuális könyvtárszakmai kérdésekről a könyvtárosoknak és fenntartóiknak szakmai napokat szervezünk a megyei hatókörű városi könyvtárban, illetve a szolgáltató központokban.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, közreműködő városi könyvtárak

Határidő: 2018. március, október és november közepe

Folytatni kívánjuk az elmúlt év gyakorlatát, és több helyszínen a Corvina integrált rendszert és moduljai (CIRC, CAT) használatát elősegítő, 1-1 napos továbbképzést szervezünk az érdeklődő társkönyvtárak szakemberei számára.

Felelős: igazgató, megyei és városi hálózati igazgatóhelyettes, olvasószolgálat, területi referensek

Határidő: folyamatos, igény szerinti

A szakmai innovációt, a szolgáltatási terek megújítását támogató pályázatokat figyeljük, a projektekbe igyekszünk minél több települést bevonni.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: folyamatos

Nagy hangsúlyt fektetünk az országos szakmai rendezvényekre, kiemelten az **Internet Fiesta** és az őszi **Országos Könyvtári Napok** programsorozatra. Minden évben a kiemelt rendezvények sorába tartoznak az Ünnepi könyvhét programjai, melyben továbbra is nagy szerepet szánunk az együttműködéseknek. 2018-ban az Ünnepi Könyvhét megyei megnyitója – a hagyományoknak megfelelően két évente – vidéken, ez alkalommal Mezőcsáton lesz.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, rendezvényszervezők

Határidő: folyamatos, illetve programhoz kapcsolódó

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár honlapja, a www.rfmlib.hu portál és a www.bazkonyvtar.hu felület továbbra is az információáramlás és a tájékoztatás fontos eszköze marad. A kapcsolattartásban is támaszkodunk a Megyei Tudástár portálra, illetve az elektronikus levelezés jól bevált gyakorlatára, nem mellőzve a szolgáltatásba bevont városi könyvtárak, valamint a területi referensek közvetlen, személyes kapcsolattartását.

Felelős: igazgató, honlapszerkesztők, megyei PR-munkatárs, területi referensek

Határidő: folyamatos, illetve programhoz kapcsolódó

2018-ban is kiemelt figyelmet fordítunk a www.bazkonyvtar.hu weboldal technikai és tartalmi frissítésére. Visszakereshető tartalmú galéria kialakítását tervezzük a települési könyvtárak (felújítással, rendezvényekkel kapcsolatos) fotóiból. A felületen közzé kívánjuk tenni a megyei helyismereti, helytörténeti vonatkozású sajtófigyelést. Arra törekszünk, hogy valamennyi szakmapolitikai, jogszabályi változásról hírt adjunk, a közérdekű adatokat közzétegyük a Megyei Tudástár portálon.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, megyei PR-munkatárs, a területellátás informatikusai, rendszergazda, helyismeretben dolgozó kollégák

Határidő: folyamatos

Továbbvisszük a **Könyvtári Mappát**, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei könyvtárosok lapját. Az évente két alkalommal, nyomtatott és elektronikus formában is megjelenő megyei szintű időszaki kiadvány szerkesztésébe, az írások elkészítésébe bevonjuk a megye könyvtárosait, kapcsolatunkat kiterjesztve a szak- és felsőoktatási könyvtárak irányába is. Célunk, hogy gyakorlati, szakmai segítséget nyújtsunk a megyében dolgozó könyvtárosoknak, illetve hogy megjelenési lehetőséget biztosítsunk saját tapasztalataiknak, eredményeiknek, gyakorlatuknak.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek, PR-munkatárs

Határidő: folyamatos

Támogatjuk, és aktív részvételünkkel segítjük az ellátási körzetek szintjén megvalósuló szakmai programokat, rendezvényeket, kezdeményezéseket.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referensek

Határidő: folyamatos

Hagyománnyá vált Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az őszi Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatához kapcsolódó **megyei könyvtáros találkozó**, melyet 2018-ban már 13. alkalommal tervezünk megrendezni. E program keretében köszöntjük a legalább harminc éve könyvtárosként dolgozó kollégákat, a nyugdíjba vonulókat, illetve kihasználva a kollégák nagy számban való megjelenését, lehetővé tesszük az aktuális és a mindennapi munkában hasznosítható témák egymás közti megosztását.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, programszervező

Határidő: 2018. október

A minőségi munka megszervezésében kiemelt szerepe van a könyvtáros személyének, így különösen nagy hangsúlyt kell fektetnünk a szakmai képzésekre, továbbképzésekre. A közalkalmazottként, vagy közfoglalkoztatott státuszban huzamosabb ideje egy település könyvtárában foglalkoztatott kolléga szakmai ismereteit elsősorban a segédkönyvtáros képzés keretében, míg a kistelepülési könyvtárosokét a jövőben elsősorban alapfokú képzés keretében szeretnénk bővíteni. A megye méretét tekintve mindenképpen indokolt több, az ellátási körzetek együttműködésében megvalósuló alapfokú tanfolyam indítása.

Tervezett helyszínek: Encs, Kazincbarcika, illetve igény szerint

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, területi referensek

Határidő: folyamatos

Nagy hangsúlyt helyezünk a rendszerbe újonnan belépő munkatársak ismereteinek megalapozására, éppen ezért a személyes tanácsadásra, módszertani segítségnyújtásra kiemelt figyelmet szentelünk.

Felelős: valamennyi területi referens és együttműködő városi könyvtár

Határidő: folyamatos, igény szerinti

2018-ban is bővítjük azon könyvtárak körét, melyekben elindul az elektronikus kölcsönzés. Ez megköveteli a kistelepülésen dolgozó munkatársak képzését, a modul használatának a betanítását. Intézményünk oktatóterme egyszerre 20 főt tud fogadni, abban több képzési ciklus indítását tervezzük. Ezen kívül, a megye földrajzi adottságaira tekintettel a képzéseket több helyszínre szeretnénk kihelyezni, biztosítva valamennyi érintett könyvtáros részvételi és későbbi konzultációs lehetőségét.

Felelős: megyei igazgatóhelyettes, területi referensek

Határidő: folyamatos

2.8 Eszközbeszerzés

Informatikai és egyéb eszközfejlesztés

A munkánkban arra törekszünk, hogy a KSZR tevékenységre vonatkozó hosszú távú tervünkben foglaltakat az informatikai és egyéb eszközfejlesztéssel kapcsolatban is teljesíteni tudjuk, vagyis hogy 2018 végéig valamennyi, általunk ellátott településen minimum 2 db számítógép álljon rendelkezésre a megfelelő szoftverekkel együtt. Az informatikai

eszközbeszerzéseket a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása érdekében központilag bonyolítjuk. Az idén 41 db számítógép beszerzését tervezzük központosított közbeszerzési eljárás keretében.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2018. szeptember

A könyvtári szolgáltató helyek szolgáltató képességének növelése érdekében 2018-ban nyomtatók, projektorok és további kisértékű számítástechnikai és egyéb elektronikai eszközök beszerzése is indokolt.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2018. szeptember

Az informatikai eszközök beszerzése terén eddig is jelentős lépéseket tettünk, melyet az alábbi táblázat számai is alátámasztanak.

Eszköz megnevezése	2017		Összesen 2013-2017	
	Darabszám	Érték	Darabszám	Érték
Asztali munkaállomás	81	14405226	479	87 137 300
Notebook	3	477789	50	7 151 553
Multifunkcionális nyomtató	30	1271700	197	8 224 534
Fénymásoló			46	11 001 360
Vonalkódolvasó	25	556425	186	5 362 016
Projektor	36	2948400	73	9 012 489
Fényképezőgép	57	1567500	169	7 749 929
Vidokamera	2	149730	14	1 382 570
Mobiltelefon			50	865 750
Scanner	1	37390	9	407 370
Szoftver		1338952	789	3 288 154
Hangosítás	4	1172960	17	4 764 781
Router	10	111000	43	472 546
CD lejátszó	13	408824	27	763 834
DVD lejátszó	7	112525	21	340 814
TV	17	1197701	35	2 986 701
Összesen:	286	25 756 122	2205	150 911 579

2018-ban tervezett informatikai eszközbeszerzés:

Eszköz megnevezése	2018	
	Darabszám	Érték
számítógép	41	10250000
Multifunkcionális nyomtató	22	1 100 000
Projektor+vászon	34	5 070 000
Fényképezőgép	52	3 120 000
Vonalkódolvasó	55	1 925 000
TV	30	3 600 000

További szolgáltatások

2018-ban is támogatjuk a kistérségi könyvtárak teljes körű megújítását, elsősorban a Nemzeti Kulturális Alap pályázatának felhasználásával. 2018-ban 10 település (Abaújszántó, Beret Bükkszentkereszt, Garadna, Hejőpapi, Hernádszurdok, Kisgyőr, Mezőnyárad, Pusztafalu, Tiszacsermely) tervezi benyújtani a pályázatot, amelyhez az előző évekhez hasonlóan a könyvtárunk szakmai, módszertani támogatást biztosít a településeknek.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2018. március 31. illetve a pályázati kiírás függvényében

A fenntartói támogatás megléte esetén az idén is tervezzük, hogy néhány település könyvtárának berendezését állami támogatásból megújítjuk. A szakmai berendezési elképzelések után látványtervet készítünk, s az árajánlatok függvényében döntünk a fejlesztés megvalósításának ütemezéséről. A fejlesztésbe bevonnak tervezett települések: Alsóberecki, Fancsal, Girincs, Kisrosvágy, Nyíri.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2018. december 31.

A már kihelyezett informatikai eszközöket illetően kiemelt feladatunk, hogy az eszközökkel kapcsolatos fenntartási feladatokat figyelemmel kísérjük és folyamatosan elvégezzük (vírusirtás, távfelügyeleti szoftverek követése, garanciák lejártával alkatrészbeszerzések, szükséges javítások, frissítések futtatása stb.)

Felelős: feladattal megbízott munkatársak, rendszergazda

Határidő: folyamatos

A bútorok, kisebb eszközök beszerzése a tervezett egyedi igények alapján 3 árajánlat

bekérésével, a megyei és városi könyvtár gazdasági igazgatóhelyettesének az irányításával történik. Március 31-ig valamennyi, beruházáshoz kapcsolódó árajánlatnak rendelkezésre kell állnia az év végi beszerzési dömping elkerülése érdekében.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatárs, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2018. március 31.

Az irodaszerek, szakmai és ügyviteli nyomtatványok beszerzése továbbra is a megyei és városi könyvtár feladata. A könyvtárakban végzett munkához szükséges irodaszerek listáját kiegészíthetik egyedi, további indokolt igények. Az eszközbeszerzés központosítottan történik, figyelemmel az igények optimalizálására. A beszerzést és a kiszállítást évente 2 alkalommal végezzük.

Felelős: gazdasági igazgatóhelyettes, feladattal megbízott területi referens

Határidő: 2018. április; november

Rendkívül nagy igény mutatkozik a közösségi élet szervezését is elősegítő társasjátékok beszerzése iránt. Ezek beszerzését a települések korosztályi megosztására, hagyományaira való figyelemmel 2018-ban 1 000 000 Ft értékben tervezzük.

Felelős: területi referensek

Határidő: 2018. november

2.9 Statisztikai adatszolgáltatás

A statisztikai adatszolgáltatás valamennyi könyvtárat fenntartó önkormányzat kötelező feladata, mely a 325 közvetlenül ellátott kistéleplési könyvtárat tekintve leginkább a megyei hatókörű városi könyvtárra ró rendkívül nagy feladatot. A statisztikai adatszolgáltatásban történt változás megköveteli a szakmai nap szervezését. Ennek keretében áttekinjtük a KSZR szolgáltatáshoz kapcsolódó beszámoló és munkaterv szempontrendszerét is, biztosítva az értelmezések egyezőségét.

Felelős: igazgató, megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi érintett területi referens

Határidő: 2018. február

A statisztikai adatszolgáltatást az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló, 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján végezzük. A 1442-es, Jelentés a könyvtárak tevékenységéről elnevezésű módosított adatlapot az ágazati minisztérium, az EMMI kulturális statisztikai rendszerében, kizárólag elektronikusan, online módon töltjük ki és megyei szinten is koordináljuk az adatszolgáltatást (<http://kultstat.emmi.gov.hu>). Az adatok beszolgáltatása a rendelet alapján valamennyi könyvtárat működtető intézmény, testület (települési, munkahelyi, felsőoktatási és szakkönyvtárak) számára kötelező. Az adatok ellenőrzését könyvtárunk terület-ellátási csoportja végzi. A beszolgáltatott statisztikai adatok értékelése minden évben jó alapot

szolgáltató megyei munkánk összehasonlító elemzéséhez, a szükséges intézkedési irányok kijelöléséhez, megvalósításához.

A statisztikai adattáblák a Megyei Tudástár portálon, a www.bazkonyvtar.hu oldalon 2017-ben is elérhető lesz.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, feladattal megbízott munkatársak, valamennyi területi referens

Határidő: 2018. március 1. május 1.

3. Szolgáltató könyvtár

A szolgáltató II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban 2013-ban létrejöttek a szolgáltatás humán és infrastrukturális feltételei, kialakult a szervezeti struktúra, amely megfelelő színvonalú szolgáltatás biztosítására alkalmas. A 2014-ben bekövetkezett létszámcsökkenés átmenetileg megnehezítette a terület-ellátási csoport munkáját, de már 2015-ben rendeződtek a humán erőforrással kapcsolatos problémák. 2016 végétől a közfoglalkoztatott munkatárs helyett közalkalmazotti státuszú, felsőfokú végzettségű (magyar, szociológia) kolléga került a csoportba, aki a segédkönyvtáros OKJ-s tanfolyamot végzi, és reményeink szerint a kistérségi ellátásban a szociológiai ismereteit is hasznosítani tudja. 2017-ben újabb kolléga került a terület-ellátási csoportba. 2018 elején újabb változás történt, egy fő más területen, vezetői beosztásban folytatja a munkáját. Így 2018 márciustól a megyei hálózati igazgatóhelyettes irányításával 9 fős csoport végzi a feladatokat teljes munkaidőben, további 1 fő pedig részfeladatként (rendszergazda) végez területi munkát.

A Terület-ellátási csoport munkatársain kívül a Gyűjteményszervezési és Gazdasági osztály munkatársai is jelentős mértékben részt vesznek a KSZR feladatok ellátásában, továbbá egy gépkocsivezető is rendelkezésre áll amellett, hogy a csoport több munkatársa is vezet.

Forrást kell fordítanunk egyrészt a munkatársak ismereteinek bővítésére, a folyamatos továbbképzésre, tapasztalatcserére, de a tárgyi, informatikai és logisztikai erőforrások minőségének megtartására, illetve javítására is, hisz a 325 település szolgáltatásának menedzselése megköveteli a megfelelő időgazdálkodást, s ez ma már a technikai eszközök megbízható működése nélkül lehetetlen.

A jelenleg működő két könyvtárbusz ugyan még el tudja látni a feladatokat, de folyamatos üzemelésük mellett jelentős összegeket kell fordítanunk állagmegóvásukra is. Ugyanakkor tudjuk, hogy a könyvtárbuszos ellátás valódi minőségi megújítását egy nagy, az európai normáknak is megfelelő eszköz beszerzése jelentheti. Ezért kihasználva a 2017-es uniós pályázati lehetőséget, benyújtottuk a támogatási kérelmet egy technikai eszközzel is jól felszerelt könyvtárbuszra. A sikeres EFOP-4.1.8-16-2017-00026 kódszámú pályázatnak köszönhetően fejlesztjük a megyében a könyvtárbuszos ellátást. A pályázat ütemezésének megfelelően 2018-ban kerül sor a busz kivitelezésére. A szolgáltatás zökkenőmentes, 2019-es

bevezetése érdekében a kapcsolódó tervezési és szervezési feladatokat 2018-ban kell elvégezni.

Folyamatos, a gyakorlat által generált fejlesztéseket kell megvalósítani a megyei és városi könyvtár által használt, a KSZR szolgáltatásaiban is alkalmazott Corvina integrált rendszerénél, illetve gondolni kell a szerverek esetében a háttérkapacitás bővítésére is.

Ebben az évben további forrásokat kell biztosítani a korszerű kommunikációt támogató, a települési könyvtárak látogatása során használható IKT és egyéb technikai eszközök (digitális fényképezőgép, projektorok stb.) beszerzésére.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, mint a megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetője, potenciális és tényleges könyvtárhasználói számára a törvény által előírt feladataival, vállalt missziójával, küldetésével összhangban a lehető legjobb színvonalú, minőségi szolgáltatásokat kívánja biztosítani. Minden kommunikációs lehetőséget igyekszünk kihasználni annak érdekében, hogy a tényleges és potenciális használóinkat szolgáltatásainkról folyamatosan tájékoztassuk, ugyanakkor a könyvtári rendszer által nyújtott szolgáltatásokat vonzóvá, könnyen elérhetővé tegyük.

A településeken dolgozó kollégákkal végzett közös munkánk egyik kiemelt feladata, hogy a kistépelülések lakosságának legalább 25%-a igénybe vegye a könyvtárak által nyújtott szolgáltatásokat. Megszólításuk csak sok csatornán, változatos eszközökkel lehetséges.

Továbbra is a hosszabb távú céljaink között szerepel, hogy a teljes körű minőségbiztosítás valamennyi eszközének, a munkatársak elköteleződésének alkalmazásával a lehető legjobb szolgáltatási színvonalat nyújtsuk könyvtárhasználóink számára. A munkatársak folyamatos képzésével, az innovatív gondolatok és javaslatok beépítésével arra törekszünk, hogy szolgáltatásainkkal megfeleljünk a felénk forduló közönség, közösség elvárásainak.

A települési önkormányzatokkal való kapcsolattartás terén meghatározó a partnerség, az igények kölcsönös tiszteletben tartása, az együttműködésre törekvés.

A közreműködő városi könyvtárak számára bevezetett teljesítésigazolások mellett igyekszünk egységes dokumentumokat biztosítani az adminisztrációs tevékenységekben.

Minősített könyvtárként célunk az, hogy tapasztalatainkat szolgáltatóként is hasznosítsuk, és a minőségi elveket a kistépelülési ellátásban is érvényesítsük.

Rendszerelvűség:

- A minőségbiztosítás megvalósítása érdekében a jövőben is arra törekszünk, hogy valamennyi könyvtári munkafolyamatot rendszerszerű keretek között működtessünk, folyamatosan ellenőrizzünk és értékeljünk. A szakmai feladatokat érintő vagy azokkal összefüggő tevékenységeket az átláthatóság és az ellenőrizhetőség érdekében integrált könyvtári rendszerben végezzük.
- Feladatainkat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben más könyvtárakkal összehangoltan végezzük.
- Az újonnan csatlakozott intézményeknél is kezdeményezzük az egységes arculati elemek megjelenését a kistélepülések könyvtárainak homlokzatán elhelyezett táblákon, szóróanyagokon, plakátokon és egyéb belső eligazító táblákon, feliratokon.
- Az újonnan csatlakozott településekre is elkészítetjük és kihelyezzük az egységes feliratú táblákat, a szolgáltatás népszerűsítő anyagait, szórólapjait.
- A Megyei Tudástár portálon elhelyeztük és letölthetővé tettük a Dokumentumok körében a könyvtári, információs és közösségi szolgáltató helyek működéséhez szükséges nyomtatványokat, a rendezvények szervezéséhez, lebonyolításához szükséges iratokat, megrendelőket, biankó meghívókat, népszerűsítő plakátokat, szóróanyagokat, jelenléti íveket és a szükséges dokumentáció egyéb anyagait. Mind a Megyei Tudástár portál egészének, az egyes menüpontoknak a tartalmi frissítése mellett szükség esetén biztosítjuk annak megújítását is.

Tervszerűség:

- A Könyvtárellátási Szolgáltató rendszer keretében ellátott települések magas száma, a rendelkezésre álló állami forrás nagysága, felhasználásának szabályszerűsége megköveteli a részletes tervek kidolgozását. A KSZR minőségi működtetése érdekében éves feladatainkat munkatervben rögzítjük, melyet az egyes ellátási körzetekre, illetve bizonyos esetekben települési szintre lebontva pontosítunk a következő területeken: a dokumentum beszerzés költségkerete ellátási körzetekre lebontva; a rendezvények forrása a kistélepülések nagysága szerint; a közreműködő városi könyvtárak által kiszámlázott költségek felosztása ellátási körzetenként; informatikai fejlesztés, eszközbeszerzés forrásainak felosztása településenként, irodaszerek, kézműves anyagok forrásainak felosztása településenként.
- Az eddigi gyakorlatot követve a tervezés folyamatát valamennyi településre kiterjedő igényfelmérés előzi meg.

Elemzés és ellenőrzés:

- Továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni a forrásfelhasználás folyamatos monitorozására, biztosítva a vezetői ellenőrzés folyamatosságát is.
- Az ellenőrzés és a szükséges korrigálás időbeni elvégzése érdekében a forrásfelhasználás alakulását településsorosan kell vezetni.
- Partnereink, használóink elégedettségét kétévente „Elégedettségi kérdőív” alkalmazásával mérjük. A fenntartók és a használók véleményének megismerésére alkalmat adnak a szakmai napok és a személyes látogatások is, melynek gyakoriságát a munkaterv egyéb fejezeteiben, illetve a városi könyvtárakkal kötött megállapodásokban is rögzítettük.
- Közérdekű adatainkat a jogszabályi előírásoknak megfelelően nyilvános felületeinken megjelenítjük, közpénzekből folyó gazdálkodásunkról számot adunk a szolgáltatás weboldalán és a partner önkormányzatoknak készült beszámolókon keresztül.
- Alapdokumentumainkat, publikus iratmintáinkat honlapunkon közzétettük, szükség esetén frissítjük.
- A szolgáltatás-megosztási szerződést kötött városi könyvtárak azonos szempont szerint kötelesek beszámolni az ellátási körzetben végzett munkájukról, melyhez egységes szempontrendszert kapnak. Ennek ellenőrzése a 2016-ban bevezetett teljesítésigazolólapon történik.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működésével kapcsolatban 2013-ban megfogalmazott irányelveink érvényesek, melyeket 2018. évi munkánk szervezése során is figyelembe veszünk.

Az egyes munkafolyamatok szabályozása megtörtént, a személyes látogatások, a dokumentum és eszközkiszállítások dokumentálása szabályozott, melyek továbbra is érvényben maradnak:

- Valamennyi településre az év során (ez a könyvtárbuszra is érvényes) legalább 4 alkalommal szállítunk friss dokumentumokat.
- Az alkalmanként kiszállított dokumentumok darabszáma a település nagyságától függően változó, de nem lehet kevesebb, mint 30 db.
- Valamennyi vásárolt és kiszállított dokumentum adata a Corvina integrált rendszerben elérhető, s a lelőhely adatok, a kiszállítás is a rendszer segítségével dokumentált.

- A kistelepülési könyvtárosok ezen túl átadó-átvevő listát kapnak a kihelyezett dokumentumokról, s a látogatás tényét, a kihelyezett dokumentum értékét 2 példányos törzskönyvben is rögzítjük.
- A települési szolgáltató helyre vásárolt egyéb eszközök, gépek, berendezési tárgyak a megyei és városi könyvtár tulajdonába, leltári nyilvántartásba kerülnek, s minden esetben átadó-átvevő jegyzőkönyvvel kerülnek átadásra a településre, ahol idegen eszközként ideiglenes leltárba kell vételezni a Polgármesteri Hivatalban.
- A szolgáltató helyekre kiszállított irodaszerek, kézműves anyagok, könyvtárszakmai nyomtatványok, eszközök szintén átadó-átvevő jegyzék alapján kerülnek átadásra, illetve felhasználásra.
- A rendezvények, olvasásnépszerűsítő programok, digitális kompetenciafejlesztő képzések során követelmény a program dokumentációja, mely alapvetően magában foglalja a fotódokumentációt, a jelenléti ívet és a tematikát. A képzés eredményességét az erre a célra kidolgozott „Elégedettségi kérdőív”-vel mérjük.
- A szakmai teljesítésigazolás során ezek ellenőrzése, meglétének igazolása is megtörténik.
- A KSZR szolgáltatásaival kapcsolatos felmérés alkalmával az „Elégedettségi kérdőív”-et valamennyi, a megyei és városi könyvtárral megállapodást kötött önkormányzatnak és a Könyvtári, információs és közösségi hely munkatársának megküldjük.

Felelős: megyei hálózati igazgatóhelyettes, valamennyi érintett területi referens

Határidő: folyamatos

A szolgáltatás dokumentálása

A könyvtárhasználat adatainak elemzése is megerősítést ad ahhoz, hogy kiemelt feladatként kell kezelnünk a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését, a korábbinál nagyobb hangsúlyt kell fektetni erre a területre.

Kiemelt feladatnak tartjuk:

- A szolgáltató helyre vonatkozó adatok és információk közzétételét a megyei hatókörű városi könyvtár honlapján.
- Információk biztosítását a könyvtári szolgáltatásokról a kistelepülési önkormányzat honlapján, különös figyelemmel az új és az ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokra, továbbá a fogyatékkal élőket és a nemzetiséghez tartozókat érintő információkra.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer szolgáltatásainak népszerűsítése során az intézményi és a KSZR részére kidolgozott arculati elemeket használjuk, figyelembe véve a kistélepek sajátosságait is.

Az eddig használt, a könyvtári szolgáltatásokat népszerűsítő plakátokat, szórólapokat megfelelő példányszámban újra el kell készíttetnünk (letéti és könyvtárbuszos ellátás esetén egyaránt), hogy folyamatosan legyen tájékoztató anyag a településeken.

A szolgáltatás egységes megjelenését szolgálja a „könyvtári, információs és közösségi helyeken” használatos, azonos arculati elemmel bíró kültéri információs tábla, valamint a könyvtárbuszos megállóhelyeket jelölő tábla. Ezeket az újonnan csatlakozó települések számára is elkészíttetjük és kihelyezzük.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer egyik legfontosabb információs csatornája a honlap. A korábban elkészült Megyei Tudástár portált (www.bazkonyvtar.hu) folyamatosan fejlesztjük a KSZR szolgáltatásoknak, és a használói igényeknek megfelelően. Ez folyamatos és ingyenes reklámfelületet biztosít a rendezvényeinknek. Az eseményekről, programokról elkészült fotókat folyamatosan feltöltjük az aktuális információkkal együtt további figyelemfelkeltés, illetve az események dokumentálása céljából. Folyamatosan bővítjük, aktualizáljuk a Megyei Tudástár portálon korábban elhelyezett:

- az egységesen használt dokumentumtárat,
- az egységes arculattal megtervezett biankó plakát és meghívó mintákat,
- a könyvtári adminisztrációhoz, nyilvántartásokhoz szükséges nyomtatványokat,
- a rendezvények képtárát.

Egyre több település és könyvtári, információs és közösségi hely hoz létre önálló Facebook oldalt, ahol rendszeresen hírt ad tevékenységéről. Az évi két alkalommal megjelenő Könyvtári Mappa pontos krónikása az elvégzett munkáinknak, gondjainknak, örömeinknek.

A település vezetőinek és a könyvtárosoknak kívánunk segítséget nyújtani és ötletet adni a portálon elhelyezett és frissülő programajánlóval, melyet kiegészítünk az elmúlt évben meghívott előadók műsorairól készült rövid tájékoztatóval.

Összegzés:

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár országosan a legtöbb – 2018-ban 325 – 5000 lakos alatti lélekszámú kistélepeket látja el.

Az idei évtől a Kulturális törvény 66. §-a l) és n) pontja szerint megfogalmazott feladataink a települési könyvtárak tekintetében a szakmai napok növekedését és az éves Beszámoló, Munkaterv tartalmának szakmai értékelését, valamint azok elektronikus közzétételét jelentik.

A nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtárak szakmai módszertani támogatása korábban is szerepelt feladataink között, a kiegészülő feladatellátás miatt a munkaszervezés tekintetében tervezzük a Terület-ellátási csoportban lehetőség szerint a létszám bővítését, illetve a feladatok arányos megosztását, átstrukturálását.

Az 5 éves ciklus áttekintésével, az értékelő elemzéssel értékeljük az eddig elért eredményeket, erősségeket, feltárjuk a hiányosságokat, gyengeségeket és megtesszük a szükséges beavatkozásokat, hogy a rendszer ne csak a mennyiségi, hanem a minőségi elvárásoknak is megfeleljen.

Miskolc, 2018. március 29.

Dr. Prokai Margit
igazgató

